

1927

ZBORNİK

APRIL

Marija v senci naših dni

Šmarnice

Spisal Stanko Stanič

Cena v platno vezani knjigi 8 lir

Prodaja Katoliška knjigarna v Gorici - -

MLADINI

KS. MEŠKO:

Zbrani spisi: Ilustriral Milko Bambič. S sliko avtorjevo. Uvod napisal dekan in pisatelj Venceslav Belè.

Navadna izdaja 5 L

Gosposka izdaja 8 L

IZŠLA V KATOLIŠKI KNJIGARNI - - GORIZIA - VIA CARDUCCI N.o 2

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Domine, ad quem ibimus?

(Dr. Anton Zdešar, C. M.)

Že po naravi je človeku urojeno pričanje, da je, če se svet podira in »se gibljejo nebeške moči«, edino Bog trdna in neomajna opora v nestalnosti narave. Ob potresu, ob viharju na morju in ob vseh sličnih elementarnih revolucijah se izvije človeku iz dna duše, ki je natura liter christiana, vzklik Kristusovih učencev: »Domine, salva nos, perimus.«

Katera katastrofa v naravi pa more seči s tako silo v najgloblje globine človeškega srca, kakor je prodrla zadnja dolgoletna in z vsemi sredstvi moderne materialne kulture vojevana svetovna vojna? Z milijoni in milijoni je korakala dan na dan strašna nerazdružna spremeljevalka — smrt. — Oči milijonov so strmele v potoke človeške krvi in v strašno razmesarjena trupla ob njih. Do skrajnosti napeti živci so nosili mesece in mesece in cela leta grozno breme rafinirane moderne vojskovanja. V zaledju so krvaveli milijoni src radi odsotnosti, radi trpljenja, vsled ran in smrti dragih svojcev. Premagance so pretresali siloviti politični in socialni potresi, ki so prevračali dotedanji že stoletja obstoječi družabni in državni red, često v znamenju krvi in nasilja. Res, kakor sodni dan!

Ni se torej čuditi, če so po tej vojni začeli prav mnogi, brez razlike vere, ko se je vse pod njimi in okoli njih majalo in rušilo, iskati edine večno trdne in stalne opore — Boga. Premnogi pripadniki protestantizma so se pri tem iskanju trdnih opor zavedli vse trhlости protestantske verske zgradbe, zlasti ko je v Nemčiji padla dotedanja zaščitnica protestantizma, svetna oblast. Danes je protestantizem brez orientacije in bolj kot kedaj se kažejo na njem znaki razkroja. A tudi bolj kot kedaj se obračajo oči

resno mislečih protestantov h katoliški cerkvi, ki se je vprav ob tej in po tej svetovni katastrofi tako sijajno izkazala, da je res ona edina columna et firmamentum veritatis (1. Timot 3, 15.)

A če so tisti, ki stojé izven katoliške cerkve, zadeli pri iskanju trdnih opor ob objektivno trhlости svojega verskega sestava, so se pa začeli premnogi katoličani zavedati, da njih subjektivno krščanstvo, kakor so ga praktično živeli, ni bilo in ni povsem tako, da bi jim moglo biti zadostna opora ob takih sodnih dnevih, kakor je bila svetovna vojna. Laiki in poklicani dušni zdravniki so jeli kazati na usodne napake našega subjektivno se udejstvujóčega krščanstva. Ugotovili so, da so nemajhne zmote gledé vprašanja: »kdaj sem dober kristjan?« postale že nekako javno mnenje med širokimi plastmi naših ljudi in nereditokrat tudi med našim katoliškim izobraženstvom. Še več: celo poklicani dušni zdravniki, mi duhovniki, smo postali v marsičem nekako neobčutni in brezbrizni za bolezní in potrebe praktičnega krščanskega življenja med nami. Ni čuda: otroci smo svojega časa in težko je izločiti iz duše globoko zakoreninjene nazore, ki smo jih vdihovali iz ozračja, v katerem smo odraščali in bili vzgojeni.

K temu »ni čuda« pa še drug pojav. Nimalokrat se pripeti, da nam za daljšo ali krajšo dobo obledí ta ali ona zvezda naših verskih resnic, to ali ono izmed najučinkovitejših sredstev za pravo in zdravo praktično krščansko življenje, čestokrat zvezde prve velikosti, zvezde vodnice. Kako nam je Pij X. posvetil z jasno lučjo v resnice o pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu ter pregnal meglo, ki je ležala skozi stoletja ne samo nad najboljšimi katoličani in nad bogoslovskimi pisatelji, ampak celo nad svetniki! — Po kolikih stoletjih nam je Leon XIII. skorajda zopet izkopal rožni

venec in ga otel iz temin pozabe in nebržnosti! — Kako je sijalo solnce iz Akvina še za časa tridentskega cerkvene zbor! Pri razpravah o pristnem in čistem katoliškem nauku sta pred zbranimi očeti zavzemali častno mesto dve knjigi: sv. pismo in pa — »Summa« sv. Tomaža. Poznejša stoletja so obrnila oči proč od velikega Akvinca in nad sv. Cerkev je prišel v svojo majhno veličino zaverovani galikanizem, so prišli mrzli jansenisti, prevzetni febronianci in domišljavi jožefinci z vso svojo plitvostjo in duševno revščino. Zopet je bil Leon XIII., ki je pokazal na sijaj akvinskega solnca in na neizčrpno bogastvo njegovih plodonosnih kalorij. — O, krščanstvo je večno mlado ter ima samo v sebi vedno vso prvotno moč in jo bo imelo do konca. Ali včasih se nam brljavim ljudem omegli pogled na kake božje resnice, da do našega srca, do naše volje nimajo več tistih privlačnih sil, da v naši duši ne izžarevajo več tistih nebeških energij, pod katerimi so drugi v drugih časih postajali svetniki.

Kam naj se torej obrnemo za pomoč zdaj, ko smo se pod udarci svetovne vojne zavedli, da naše praktično krščanstvo, kakor smo ga bili vajeni mi živeti, ne more biti v vsem v gladkem skladu z božjo zamisljivo krščanstva? Kam, če ne do Odrešenika? Da, do Odrešenika s sv. Petrom, ki je vzkliknil: »Domine, ad quem ibimus? Verba vitae aeternae habes.«

Ali se ne zavedamo včasih premalo, da je Kristus odrešenik v najpolnejšem obsegu te besede, da je odrešenik celega človeka, odrešenik vsega človeštva, odrešenik vseskozi? Ne v posamezniku, ne v družini, ne v družabnem in državnem redu ne v mednarodnih odnošajih, ne v vedi, ne v umetnosti, skratka: prav nikjer ni nobene »terra irredenta«, ampak človek je odrešen vseskozi, po duši in po telesu, po vseh svojih zmožnostih, po vseh potrebah in zahtevah svoje narave, vseh svojih naravnih in nadnaravnih dolžnostih do Boga in do bližnjega. Ko je Klemen Aleksandrijski videl čudovito

prenovitev sveta po krščanstvu, je zapisal lepe in originalne besede, da je po krščanstvu rekli bi ves svet postal Grčija in Atene, tako da moraš priznati: Ali so vsi filozofi postali kristjani, ali pa vsi kristjani filozofi. In ko sv. Avgustin v svojem delu, »de moribus Ecclesiae catholicae« opisuje, kako modro in primerno vzgaja sv. Cerkev po Kristusovem nauku otroke in odraščajočo mladino, posvečuje zakonsko zvezo, vpliva na starše in otroke, blaži razmerje med zapovedujočimi in služečimi, apostrofira sv. Cerkev tako-le: »Tu civis civibus, tu gentes gentibus, ac prorsus homines hominibus primorum parentum recordatione non societate tantum, sed quadam etiam fraternitate coniungis; tu doces reges prospicere populis, moncus populos se subdere regibus, ostendens, quemadmodum et non omnibus omnia et omnibus caritas et nulli debeatur iniuria.« Kako krasno izraža oziroma predpostavlja iste misli najnovejši oficij na praznik Kristusa kralja! V dokaz samo par verzov:

Te nationum praesides
Honore tollant publico,
Colant magistri, iudices
Leges et artes exprimant.

Haec civium beatitas:
Tuis subesse legibus.
O ter beata civitas,
Cui rite Christus imperat:
Tutus stat ordo civicus

Servat fides connubia,
Juventa pubet integra,
Pudica florent limina
Domesticis virtutibus.

Torej Kristus ni samo odrešenik za naša nebesa v večnosti, za naše nadnaravno življenje tu na zemlji, ampak tudi Odrešenik naravnega reda. Bog je skrbni in modri početnik naravnega in nadnaravnega reda in po pravilu »gratia perficit naturam« nadnaravni red ne uničuje naravnega, marveč ga utrjuje, mu kaže pravo smer, je luč za naravno etiko, da ne zajde. Filozofija sama po sebi — in

del filozofije je tudi naravna etika — ni ne krščanska ne poganska, ampak občečloveška; vendar govorimo lahko tudi o krščanski filozofiji, o tisti, ki pri iskanju sebi svojstvenih resnic gleda tudi na pozitivno razodete resnice s tem namenom, da v zgolj naravnem redu ne zajde, da ne pride v nasprotstvo z razodetimi resnicami, zavedajoč se, da to, kar nam je Bog lastnoročno zapisal v razum in srce, ne more biti v protislovju s tem, kar nam je isti Bog vrhu tega še posebe razodel. Kako lepo se nam javi ta odrešena filozofija pri sv. Tomažu, ki pravi o njem, da je pokristjanil Aristotela! Kako nam je Leon XIII. napisal na podlagi te odrešene filozofije klasično sociološko okrožnico »Rerum novarum«!

Globok pomen imajo torej besede sv. Petra (dela ap. 4, 12): »Et non est in alio alioquo salus. Nec enim aliud nomen est sub coelo datum hominibus, in quo oportet nos salvos fieri.« Kristusova religija je absolutna. Vse teorije in vsi poskusi, kako urediti družabni red brez krščanstva, sloné na nezavednem judaizmu, kakor da človeštvo še ni odrešeno, da Odrešenik še ni prišel.

V povojnem času je med mladimi skoraj povsod nastalo plemenito gibanje: Kako se kar le mogoče globoko krščansko udejstvovati? Hvala Bogu za to lepo stremljenje! Ali prava pot drži edino le mimo naslednjih kašipotov: Kristusova religija je absolutna, Kristus je in ostane na vekomaj »lux mundi«. Njegove resnice so nad nami, kakor so pripete zlate zvezde na nebo, neomajne in večno resnične. Naše dogme niso doktrinarno delo zgolj človeškega duha, marveč večne Kristusove resnice, odete v obleko človeške besede pod vodstvom Sv. Duha. Kristus nam ni razodel samo »credenda«, ampak tudi »agenda«. V krščanstvu ni iskati v prvi vrsti poezije, estetskega užitka. Krščanstvo ni v prvi vrsti v čuvstvih, marveč pred vsem v globoki pozniži veri in pa v energičnem in vztrajnem prizadevanju, uravnati naše praktično življenje po Kristusovih načelih, zapovedih in navodilih. Tla pravega krščanstva niso v nekem religioznem čutu,

marveč v našem razumu in naši volji; seveda morajo biti ta tla oplojena z milostjo in z vlitimi božjimi čednostmi vere, upanja in ljubezni. Za to krščanstvo nam je treba milosti ter vztrajnega boja in napora. — A v takem krščanstvu je tudi dosežen najvišji razvoj resnice in lepote, tako krščanstvo je neusahljiv studenec, iz katerega pijejo verno vsa naša čuvstva. Če veljajo besede »Satis abor, cum apparuerit gloria tua« in »Torrente voluptatis tuae potabis eos« o posmrtni blaženosti, veljajo tudi o takem krščanstvu, seveda kolikor je to uživanje tu na zemlji sploh mogoče, veljajo za našo »vita aeterna,« ki se začneja že tu na zemlji.

Če so sociniani, liberalni protestantje in z njimi modernisti blodili, da je odrešenje samo v Kristusovem nauku in zgledu, ne pa v njegovi smrti, nas uči naša »fidei magistra«, da je odrešenje pač pred vsem in posebe v Kristusovi zadostilni smrti na križu, a da nas je odrešil tudi s svojim zgledom, delom in naukom. In skoraj se zdi, da se mi tega odrešenja, odrešenja po zgledu in nauku, malo premedlo zavedamo. Ali se zavedamo dovolj globokega pomena besedi: »Jezus, . . . upodobi naše srce po svojem srcu.«? O to Odrešenikovo srce, doseženi ideal človeškega srca, srce — odrešenik! V tem res kraljevem srcu so bila vsled hipostatične zveze vsa čustva v najpopolnejši harmoniji z najsvetejšo božjo voljo; to srce je simbol najpopolnejšega soglasja Kristusove človeške volje z božjo voljo, zlasti simbol njegove popolne božje ljubezni in ljubezni do bližnjega.

Ali se pri svoji življenjski filozofiji ne ravnamo premalo po načelih Kristusovih? Ali se zavedamo, da so načela sveta, ki jih izhlapeva trojno močvirje: poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja, vedno lažniva in varljiva? Ali nam niso čestokrat goljufive luči iz tega močvirja vodnice našega zasebnega praktičnega življenja? Ali se zavedamo, da bomo pri svojem organizatoričnem delu in pri vsemu delovanju za bližnjega le

tedaj zidali na skalo, če nam bodo kazale smer večne zvezde Odrešenikovih načel in navodil?

Haurietis in gaudio de fontibus Salvatoris. Naj nam nekaj poznejših člankov pokaže, iz katerih teh studencev pijemo morda premalo.

Duhovniki in Prosvetna zveza.

Delo Prosvetne zveze mora duhovnika, ki ima odprte oči za duhovno rast naroda, le srčno veseliti. Kdorkoli to delo z zanimanjem spremlja, razločno vidi, kako se ob negovanju skrbne matere Zveze v društvih bude krščanski značaji ter bolj in bolj zore. Da se mnogo semena izjalovi in ne obrodi sadu, kdo ne ve! Vsak razumni odgojitelj je pripravljen na mnoga, premnoga razočaranja. Saj pozna Kristusovo priliko o sejavcu in semenu.

A seme, ki ga Zveza seje, je dobro seme in mnogo ga je. Listajte »Čolnici« izza petih let obstanka, spomnite se številnih tečajev v središču, obiskov in predavanj po društvih, pismenih in osebnih stikov! Koliko semena se je posejalo teh pet let! In mnogo ga klije in mnogokje že rodi ter se razmnožuje.

Kdo bi bil tega bolj vesel kot duhovnik: saj je to seme iz božjega kraljestva in za božje kraljestvo, čigar glasnik in služabnik je duhovnik. Le poglobite se v drobno knjižico »Zrna«, učbenik za namerjane Zvezne tekme, da se prepričate, kako je skoz in skoz apostolski duh, ki ga Zvezna prosveta širi.

Ob tem dejstvu moram reči: zadnji čas je, da si vsi duhovniki priznamo, da je delo Prosvetne zveze v prid našemu duhovnemu vinogradu, odličen uspeh v zavarovanje in rešitev duš, ki jih danes ograža materializem v tako mnogovrstnih oblikah.

Zadnji čas je, pravim, da si to priznamo. Zakaj predolgo smo nekateri mudili. Ali ne opažamo, kako naglo se kolo časa vrti; utegnejo kmalu nastopiti

časi, ki bodo zahtevali pripravljenih ljudi, da bodo znali svobodo prav obrniti. Kjer pa ljudi ni, da bi bili nalogi kos, se vsaka prilika zamudi. Razmeroma v zavetju je danes možno delati; kdor to ume, delaj!

Prosvetna zveza je dvoje izvršila, česar se moramo duhovniki zavedeti. Ustvarila je aparat in sistem krščanskega prosvetnega dela v deželi, ki je v današnjih razmerah naravnost dragocen. Ne pravim, da je njen sistem popoln; saj se Zveza sama najbolj zaveda, da je potrebna in zmožna spopolnjevanja. A tudi ta sredstva, ki delujejo in kakor delujejo v deželi, so že dragocena in nes pameten bi bil, kdor bi jih preziral. — Prav tako znamenito pa je, da je Zveza zbrala čete idealistov, zlasti mladine, ki so se lotili krščanske izobrazbe. Če se krščanska dekleta zbirajo tudi v Marijinih družbah, je pa organiziranih fantov skoraj edino torišče — Prosvetna zveza.

Ne bom našteval nadaljnjih momentov, ki glasno kličejo duhovščino v delovne vrste Prosvetne zveze; preudarnemu je teh dovolj. Le ponovim: položaj je tako dozorel, da se moramo z zaupanjem srečati duhovščina, čim bolj polnoštevilno, in Prosvetna zveza s svojimi težnjami.

Poznam ovirajoče težave in poznam nezaupne pomisleke. Zoper te in one postavljam trditev: **PRIPRAVIMO SE ZA TO DELO**, h kateremu nas Previdnost kliče, pa bo večina ovir pala.

USPOSOBITI SE: to je od človeške strani potrebno. Človek mora biti kolikor toliko sposoben orodje in Bog že da milost. A baš za spretno vodstvo odrasle mladine je po naravi med nami malo sposobnih. To mnoge od nas zadržuje, da se ne lotimo, a če se lotimo, se nam utegne ponesrečiti. Zakaj to je očitno: naše mesto v vrstah prosvetnih delavcev mora biti mesto **VODILNIH DELAVCEV**. A prav umejmo: vodilnih **DELAVCEV**, ne visokih komandantov, sicer ne bomo uspeli, pa če bi nas tudi sto avtoritativnih odlokov podpiralo.

Treba torej, da se za vzgojo odrasle mladine usposobimo. Upam, da ga ni

med nami takega domišljavca, ki ne bi umel, da je večini nas to še krvavo potrebno. Tako delajo tudi drugod, in kako prizadevno in požrtvovalno! V Sloveniji se ponovno vrše tečaji za voditelje v prosveti in vzgoji. Lani so se vršili »kmečki dnevi«, na katerih so imeli duhovniki svoj oddelek o vzgoji kmečke mladine. Italijanska »katoliška akcija« leto za letom prireja tečaje za duhovnike, društvene vodnike. Tako Francozi in zlasti Nemci. Iz Severne Amerike čujemo o tečajih za »boyology« (fantoslovje).

Tudi pri nas se mora v tem pogledu kaj storiti. Sodim, da bi ne bil prenagljen predlog v tej splošni obliki: Za časa letošnjih šolskih počitnic naj se izvrši v Gorici 3 do 4 dneven tečaj za duhovnike o vzgoji odraščajoče moške mladine; in Prosvetna zveza je vljudno naprošena, da bi tečaj zorganizirala spozorazumno z »Zborom svečnikov«.

Na tem tečaju bi se utegnila tudi približati rešitvi neka vprašanja, ki zadevajo razmerje med dušnim pastirstvom v ožjem smislu in med delom Prosvetne zveze. Eno vprašanje iz cele skupine tozadevnih ugibov sem naznačil v članku v letošnji prvi številki »Zbornika« — ideal laiškega apostolata.

Tu se srečamo z idejo letošnjega pastirskega lista; naj bi si katoliško društveno življenje v škofiji vzelo za vzor italijansko »katoliško akcijo«. Bistvo katoliške akcije je laiški apostolat, ki podpiraj in dopolnjuj duhovnikovo dušnopastirsko delo. Tudi Prosvetna zveza ima isto težnjo, ki postaja od leta do leta bolj izrazita v primeri z narodnodružabnimi nalogami v društvih. A čim bolj sposobno se bo duhovščina v društvih uveljavljala, tembolj izrazite bodo tam težnje apostolata. Zopet ne vidim skoraj drugega sredstva, ki bi moglo bolj ORGANIČNO to, kar imamo, približati resnično dosegljivemu idealu, kot bi bil tečaj za duhovščino o vzgoji fanta. Zato sem prepričan, da bo tudi cerkvena oblast tak tečaj kar le mogoče pospeševala in podpirala.

Tedaj: Zbor in Prosvetna zveza, združite se za to dobro delo, ki ne bo brez blagoslovljenega sadu!

Ivan Rejec.

Ut omnes unum sint.

(Iz resničnega življenja v Istri.)

N. N. mi je bil prijatelj v dijaških letih. Bil je nadarjen in živahnega temperamenta. Po dovršeni gimnaziji je vstopil v bogoslovje. Kot mlad kapelan je zašel v liberalne kroge, ki so ga povsod izkoriščali v svoje namene. To si je štel v čast — in ponosen je bil na to. Abyssus abyssum invocat: s časom je začel pošiljati liberalnim časopisom škofijske okrožnice, sporočati duhovniške zadeve in objavljati vse, kar je bilo v zvezi s katoliško akcijo, ki se je z nastopom škofa drja. Mahničiča počela lepo razvijati.

Zato so ga svobodomislecij hvalili kot narodnega duhovnika.

Naravno je to moralo dovesti do konflikta z višjo cerkveno oblastjo. Kot župnik je bil prisiljen prositi za mirovino. Liberalni prijatelji so mu kot umirovljenemu duhovniku naklonili brezplačno stanovanje in upravo neke privatne kapelice, kar so cerkveni poglavarji tacite tolerirali.

No, vse to pa ga ni moglo prav pomiriti. Kolikor je postajal starejši, toliko je bil nemirnejši. Redko sva se srečala na potu. Opazil sem pa vedno, da trpi. Naravnost razburjen je bil, če tudi osebnostno ni bilo nikdar nič med nama. Prišla je dolga bolezen. Prenašal jo je potrpežljivo ter umrl previden s sv. zakramenti še razmerno mlad — bogu vdani. V katoliški veri je našel mir, ki mu ga liberalizem ni mogel dati.

Sobratje! To je kratek životopis duhovnika, ki je služil liberalnim idejam. Hvala Bogu, da je na vratih večnosti dal lep zgled spokornosti. Vsi nimajo te mističnosti.

Na žalost najdemo tudi v današnjih časih duhovnikov, katere je zaslepil libe-

ralni epiteton »narodni duhovnik«. Takim je prva skrb, sporočati svobodno mislecem poverljive naredbe cerkvenih oblastev, izdajati načrte stanovske, duhovniške in splošno katoliške organizacije. Kje je unitas? Kako bodo dajali nekoč odgovor?

Znamenit slovenski pisatelj je pooblastil v nevarni bolezni svojega duhovnega pastirja, da prekliča vse, če bi bil kedaj v življenju pisal proti katoliški veri in duhovništvu. To sicer ni bilo potrebno, ker je še sam z lepim zgledom pred smrtjo to izvršil.

Ali pa boš zamogel ti, duhovni sobrat, to pravočasno narediti? In nazadnje: Custos, quid de nocte! Zamoreš li pričakovati od brezvernih ljudi kakšno pomoč po smrti? Par fraz na grobu, to bo vse!

Samo tvoji duhovni sobratje, s katerimi se v življenju nisi rad družil, bodo molili pri oltarju božjem za tvojo dušo.

A. K.

Pastoralni pomenki.

Unio apostolica saecularium sacerdotum.

III.

Bojim se da je zadnja lekcija moje častite poslušavce (bravce) oznevoljila. Kar pusto in prazno okostje sem bil pred vas postavil. V izgovor povem, da sem hotel 1. v eni lekciji podati celotni pregled pravil in 2. s svojo suhoparnostjo v bravcih vzbuditi sklep, da takoj zaprosijo knjižico o pravilih pri našem voditelju župniku Dominiku Janežu v Studnem pri Postojni. V knjižici ni le okostje, ampak tudi koža in meso. Na moč pa bi mi bilo žal, če bi bila moja dolgočasnost komu prigrajala unijo. Naša unija je tako izvrstna ustanova, da jej moja nerodnost nikakor ne sme škodovati.

Današnja lekcija bodi o mesečnem listku (menstrua schedula). Ta listek je menda tista vrstica, ki veže skupaj unijo. Naj bi tega listka ne bilo, pa bi unija zadremala, zaspala, zamrla. Živec torej v organizmu!

Udje na mesečni listek vsak večer napišejo, kako so tisti dan izpolnjevali pravila. V začetku novega meseca listek pošljejo voditelju. Voditelj ga pregleda in s potrebnimi opombami vrne. Ti listki se dobe lepo natisnjeni pri voditelju. Ko se boš vpisal v unijo, ti bo voditelj poslal cel zvezek listkov. Ker so preluknjani, jih boš v začetku meseca z lahkoto odtrgaval.

Upam, da vam je jasen veliki pomen mesečnega listka. Providencialna ustanova! Zato mi o njegovem pomenu ni treba izgubljeni besed, ampak listek rajš opišem. Na prvi strani je pregled dolžnosti in prostor, kamor zabeležiš, kako si jih držal. Na drugi strani je povedano, kako ravnati z listkom; razven tega prazen prostor za tvoje in voditeljevo dopisovanje.

Na prvi strani so na levem robu našteje poglavitne dolžnosti, vsaka v novi vrsti, zraven pa v vodoravni smeri 31 okenc (nekako 9 mm²), v katera zaznamuješ, kako si držal dotično dolžnost dotični dan. Da se ne zmotiš v štetju, so nad okenci zaznamovani mesečni dnevi s številkami 1—31. Ako si dolžnost prav opravil, napraviš v dotično okence posebni križec (X). Ako dolžnosti nisi mogel opraviti (omissio involuntaria), napraviš pokončni križec (+). Če si dolžnost prostovoljno opustil (omissio voluntaria), zarišeš krožec (O).

Dolžnosti so takele našteje: 1. Meditatio (½ ure). 2. Studia ecclesiastica (½ ure). 3. Examen particulare. 4. Lectio spiritualis (¼ ure). 5. Matutinum et laudes ante missam. 6. Rosarium (3tia pars). 7. Oratio »Domine Jesu«. 8. Visitatio SS. Sacramenti. 9. Inscriptio expensarum et acceptorum. 10. Examen generale. 11. Notare hanc schedulam. 12. Confessio (qua die) saltem bis in mense. 13. Recollectio menstrua (qua die).

Pod to razpredelko je devet vrst okenc kamor lahko zapišeš, ali pa tudi ne, kako si držal še nekatere dolžnosti. Šest jih je naštetih in so te-le: 1. Surge re hora statuta (saltem una hora ante missam). 2. Praeparatio ad missam. 3. Gratiarum actio (¼ ure). 4. Praeparatio

meditationis. 5. Lectio biblica (unum caput). 6. Missa in hon. SS. Cordis Jesu — cum Memento pro Unionis Apostolicae prosperitate feria sexta primae hebdomadis. Za tri vrste okenc pa lahko sam izbereš pobožno vajo. V 1. letošnji številki »Vestnika« n. pr. svetuje dr. Fr. Cukala: »Poskusimo vsaj en mesec, kot prostovoljno točko v sheduli zaznamovati dnevno branje regulae generalis U. Ap.!«

S tem končam tretjo lekcijo na papirju. V srcu pa ne, v srcu ostane ena velika želja. Kdor bo današnja lekcijo dobro bral in dobro premislil, jo bo pač uganil.

Na svidenje pri četrti lekciji, v kateri bom skušal razložiti razmerje med našo Sodalitas SS. Cordis in Unio Apostolica. Da boste z večjim pridom sledili, poiščite pravila Sodalitatis ali v posebni knjižici ali v Fol. Eccl. in pišite po pravila Unionis v Studeno. Pa kmalu, da ne pozabite.

Moli lepó!

Bogu le najlepše, najdragocenejše: zlate posode, svilena oblačila! Navdušujmo se za lepe cerkvene slike, za dostojno cerkveno petje.

Kako pa moliš pred svojo cerkveno občino in z njo?

Prijatelj mi je pripovedoval, da mu je nekdanja dobra ženica prinesla plačat prošnje: »Po kol'ko je prošnja?« — »Po dvajsetici.« — »Zadosti bo tudi deset vinarjev, ker jih le na pol zmolite,« se je odrezala ženska. »Od tedaj sem molil očenaš bolj dostojno,« je zaključil sobrat.

Ko sem prišel na prvo samostojno dušnopastirsko mesto, sem našel takole skupno molitev: Vsakikrat ko sem končal svojo polovico očenaša in češčene-marije, je po cerkvi nekaj zamrmralo, kot da bi zašumel vetrič, a le za hip in že je bilo zopet tiho. Spominjal sem se lepih citatov iz pisem sv. Pavla o skupni molitvi in ni mi dalo miru, dokler nisem našel načina, da bi svoje farane naučil,

kako je treba Boga, Najvišjega, moliti z dostojno in lepo molitvijo.

Po uvodnih besedah o lepoti lepe skupne molitve sem naučil šolske otroke najprej vero, očenaš in češčenomarijo »tono recto«, brez vsake kadence, ne prepočasi in ne prehitro, s kratkimi dihalnimi odmorji za vsako prošnjo. Vsak glas, vsak zlog, vsako besedo so morali natančno in jasno izgovarjati. Porabil sem za ta pouk od vsake šolske ure 5—10 minut v začetku in ravnolotiko na koncu, da sem imel tudi pri pouku več spremembe. Ko so otroci že znali lepo moliti, treba je bilo več tednov truda, sem jih razdelil v dva zbora, ki sta si menjaje se odgovarjala. Enkrat so molili »naprej« tisti na desni, drugič tisti na levi. Otrokom je bil ta pouk zelo všeč, ker je bil vedno zelo živahen. Nekega dne sem otroke opozoril, da bomo začeli v cerkvi moliti tako kot v šoli. V cerkvi sem pa imel popoldne nauk o molitvi in prosil ljudi, naj pusté, da molijo otroci, dokler se ne bodo naučili vsi tako moliti kot oni.

V enem mesecu je molila z mano vsa cerkev, da je bilo veselje. Tri leta sem ostal tam in vedno smo tako molili.

Ali je vredno, da polagamo na lepo molitev več pozornosti? D.

Serva ordinem...

Majhna epizoda: Pot me je nanescila v kraško vas. Ljubezniv sobrat me sprejme z prijateljskim odzdravom in preideva takoj na težke razmere v naši organizaciji. Nekdo potrka, vrata se odpro in vstopi mlad duhovnik, rdečeličen kot »Zbornikov« naslov. G. kaplan »Ne bom vaju motil« reče. Uljudno se poslovi in odide. Čudak je ta človek sem si mislil, niti duhovske družbe ne mara. Pa uljudni župnik mi razreši uganko in reče: »G. kaplan je silno vnet za »apostolsko unijo«. Ne zamudi niti trenutka, da ne bi opravil dolžnosti, ki mu jih narekujejo pravila. Meditacija in adoracija ga je tako izklesala, da njegovi cerkveni govori v srce segajo, uspehi v šoli pa so nad vse zadovoljivi. Celó mene se je lotil in me tudi pridobil za »Unio apostolica«. Kljub

tolikemu delu sem se vdal in povem odkritosrčno: srečen sem, da sem v Uniji, ker zmorem vse prejšnje delo in poleg tega še novo naloženo breme, a to brez truda in še mi ostane časa za druge posle. Prijatelj, mi vse premalo zaupamo v nadnaravno pomoč, zato je potrebno tudi tu: serva ordinem!“

Trd kakor sem, mi besede niso posebno segale v srce, toda po potu sem se moral vedno vračati na pogovor s sobratom. In sklep je bil: *Fac et tu similiter!* Drugi dan sem vstal bolj zgodaj kot navadno, opravil po možnosti medicacijo itd. in drugo kot zahtevajo pravila Unije. Sedaj sem novinec. A priznati moram, da opravi vse svoje dolžnosti o pravem času in še mi ostane časa za potrebno rekreacijo.

Vzgledni spis msgra. Arkota v zadnjem „Zborniku“ me je še potrdil v začetem delu. Doktrinarec Dom. Janež pa me počasi vpe-ljuje v duha Unije. Pri slovesu sem naprosil kraškega sobrata, naj bi nam v njemu lastnem slogu podal kako bodrilno besedo v „Zborniku“ za „Unijo“. Obljubil mi je in ker vem, da je „mož beseda“, bo gotovo izpolnil.

Neascet.

Duhovni svetovalci v društvih.

Zvezni svet Prosvetne zveze, ki je zboroval dne 20. marca, je enoglasno sklepal, naj se naprosijo čč. gg. duhovniki, da prevzamejo duhovno vodstvo v prosvetnih društvih. Pozivamo vse sobrate, naj pošljejo tajništvu P. Z. pismene izjave, da sprejmejo mesta duh. svetovalcev v prosv. društvih, nakar dobe povz-rilo in natančnejše informacije!

Iz prakse.

Marsik daj mi je otrok na vprašanje „kako da toliko časa nisi bil pri sv. spovedi,“ odgovoril: „Naš gospod ne spoveduje!“ — Gotovo se ne smemo popolnoma zanesti na take otroške izgovore, a vendar je dejstvo, da včasih nekateri ne nudimo svojim ovčicam dovolj priložnosti, da se morejo spovedati. Ali vedo tvoji farani, kdaj si jim na razpolago? Med nami Slovenci ni duhovnika, ki bi ne spovedoval vsako nedeljo zjutraj, a ljudem bi moralo biti znano, da smo spovedniki tudi vsaki dan po sv. maši na razpolago. Držimo se določenih ur!

Blaženi Andrej Hubert Fournet.

Duhovniki v dušnem pastirstvu šmo dobili novega vzornika in priprošnjika. Dne 16. maja 1926. je bil za blaženega proglašen častitljivi Andrej Hubert Fournet.

Novi blaženi je bil rojen 6. dec. 1752. v župniji sv Petra v Maillé v škofiji Poitiers na Francoskem. Naslednji dan ga je krstil njegov stric, ki je bil tam za župnika.

Oče Peter de Thoiré in mati Florenca Chasseloup sta bila plemenitega rodu in oba prav dobra kristjana. Oče je štel med 14 brati in sestrami 5 duhovnikov in 2 redovnici.

Mali Andrej Hubert se je navadil brati od svoje matere. Pozneje je šel v šole v Chatellerault in Poitiers. Mati je želela, da bi postal duhovnik; zato mu je rada poveljevala duhovski stan in kazala na zglede v žlahti. Zdelo se je, da jej ne bo ustregel. Kakor v znak tihega odpora je napisal na čelo v eni svoji knjigi: »Last Andreja Huberta Fournet, dobrega fanta, ki noče biti ne duhovnik ne menih.« Učil se je prava, bil živahne narave, želel si bogate službe.

Toda v pobožni samoti v Haims pri stricu župniku je stričev vzgled nanj tako deloval, da je zaslišal božji klic in se odločil za duhovski stan. Ko je bil konec l. 1776. v mašnika posvečen, so ga nastavili za duhovnega pomočnika prav temu stricu. Tri leta pozneje je prišel v Maillé. Ko se je tukajšnji stric župniji odpovedal, jo je prevzel on. Tako je postal župnik v rojstni župniji.

Bogat od doma, je dobil še dobro prebendo. Zato je lahko gosposko živel. Bil je izvrsten jezdec. Zelo gostoljuben. Tako posvetno življenje je bilo seveda polno nevarnosti za duhovnikovo dušo. Tu ga je božje usmiljenje vzdramilo. Ne ki dan stopi v njegov dom siromak in ga poprosi miloščine. Župnik mu da nekaj kruha, siromak pa še prosi. Župnik se izgovarja, da nima denarja. Siromak odvrne: Kako? Nimate denarja, ko je vendar vaša miza pokrita s srebrom! Ta siromakova opazka je bila zanj kakor

blisk nebeške luči. Umakne se za 10 dni k duhovnim vajam, od katerih se vrne ves spremenjen. Premoženje razdá ubogim, da postane sam ubog. Njegova hiša je zanaprej najubožnejša v župniji. Spi malo in samo na slami. Obleka mu je kar moč skromna, pod njo cilicij. Post, zatajevanje, molitev, premišljevanje, studij, spovedovanje, kateheze, obiskovanje bolnih in zapuščenih, to je njegovo opravilo. Poprej dober govornik, sedaj apostolski pridigar. Ljudje so mu rekli: Poprej ste tako dobro govorili, da vas ni nihče razumel, sedaj vas razumemo vsi.

Ko se tako daje voditi milosti in napreduje v čednosti, izbruhne revolucija, ki preti uničiti njegovo setev. Dobri duhovnik se seveda ne ukloni zahtevam revolucionarjev, da b odpadel od Cerkve in prisegel na ustavo. Zato ga s silo iztirajo iz župnije. Ker ne more po dnevi in očitno, skrbi za svojo čredo po noči in skrito, vedno v smrtni nevarnosti, a tudi vedno pripravljen dati kot dober pastir življenje za svoje ovce. Ko pa mu škof ukaže, naj se preseli na Špansko, se vdá in gre. Tudi v pregnanstvu neutrudno dela v čast božjo in za zveličanje bližnjih.

Gorečnost za duše ga pripelje nazaj v župnijo, kjer skrivaj opravlja dušno pastirstvo. Z besedo in vzgledom doseže, da se v veri še bolj utrdijo tisti, kateri niso bili odpadli; kateri so se bili pohujšali, se od zmote vrnejo k resnici in pravici. Tudi na sosedne kraje vpliva blago dejno. Po zakotnih kočah, v temni noči, opravlja sveto daritev in deli sv. zakramente. Ob eni taki priliki se sreča z Elizabetho Bichier des Ages, katera pozneje postane prva prednica »križnih hčer« ali »sestrâ sv. Andreja«, kakor je imenoval kongregacijo, katero je ustanovil a pomoč v dušnem pastirstvu. Nove redovnice so skrbele za pouk in so stregle ubogim bolnikom.

Do l. 1820. je vodil župnijo in redovno kongregacijo. Ker se je pa ta razvila v mogočno drevo, se je tega leta poslovil od župnije, da je mogel dostojno skrbeti za svojo ustanovo. Napisal je modra pravila, katera je pozneje odobrila sveta

Stolica. Bil je izvrsten dušni vodnik, imel je dar, da je videl ljudem v srce.

Dne 13. maja 1834. je sveto umrl, kakor je sveto živel. Njegov pogreb je bil zmagoslaven sprevod. Na njegovem grobu so se godili čudeži. Začela se je kanončna pravda za beatifikacijo. Leta 1877. je Pij IX. ustanovil komisijo v kongregaciji za obrede. L. 1921. je Benedikt XV. potrdil njegove junaške čednosti. Letos je Pij XI. potrdil dva čudeža in dovolil beatifikacijo, ki se je prva v letu 1926. obhajala nedeljo po vnebohodu.

Tak je v kratkih potezah življenjepisa novega blaženega. Ker je vzgled dušnim pastirjem, bi bilo dobro brati obširnejši življenjepisa. Pa se ne spomnim, da bi bil kje videl naznanjenega. Kdor ve, naj pove.

I. Nat.

J. C.

Budimo optimisti!

U našem svećeničkom životu ima mnogo momenata, u kojima nam se čini život gorkim, dosadnim, dapače suvišnim. Ne samo što čutimo neprestanu nutarnju borbu i slabost našu, te se sami sebe stidimo što smo tako kukavni i nestalni, nego nas i strah hvata da li ćemo moći do konca ustrajati. Ova borba, koju je čutio u sebi i veliki apostol Pavao, čini nam se katkad nesnoma, kao teret nametnut, hrvanje nesmisleno, jer prouzročeno od nas samih po našoj mlakosti i nevjernosti. Onda bi to dakako bio smiješni circulus vitiosus, u kojem bismo se krećali kao stvorovi bez energije, kao lutke svojih hira, kao djeca što zidaju i ruše, a onda plaču što im ne uspijeva da što sa-grade.

To je evo u nama crv, koji nas čini mrzovoljnima, mlakima, malodušnima, neraspoložnima. Zašto? Za to, jer ne razumijemo da je život borba, pa i život duševni, jer ni u njem nema napretka, ako se strasti ne mrtve, ako duh budno ne bdije nad materijom te je zarobljuje i svladava. Za to, jer si umišljamo da je ovaj svijet svrha sam sebi, zaboravljajući na naš zadnji cilj; za to se žalostimo, što ni duh ne nalazi ovdje počinka kao što

ga ne nalazi ni tijelo. A osim toga nam ispada iz pameti, da je mysterium iniquitatis onaj vječni pokretač u nama svake sumnje i svake plašljivosti i to u tu svrhu, da nam dosadi, utruđi nas i izmuči duševno te klonemo i napustimo iz ruke oružje te se predademo kao zarobljenici.

Drugi povod oblačinama, koju kružaju na nebu našega života jesu oni koji nas okružuju i koji nam ne rijetko zadavaju sto jada. Ta većinom vidimo lica mrka i nehajna, lica dvolična i namrštena, koja nas susreću prisiljeno i primaju tjeskobno. Pričinja nam se doista kao da smo krivci i suvišni stvorovi, koji jedva imadu pravo da zrak dišu, a za drugo ne smiju da pitaju niti da se na što tuže. Današnje društvo većinom od nas bježi i bojkotira nas moralno, a to sve boli i proužrokuje te uzdišemo što smo odrinuti i zaštićeni kao parijski indijski.

I naše ekonomsko stanje daje nam mnogo jada, jer ne možemo ni da živimo, a kamoli da pristojno živimo, a ipak se od nas mnogo zahtijeva, na naša se leđa postavljaju tereti, koje ne možemo nositi. Zahtijev dakle sa svih strana, a uvidavnosti ni otkuda. Egoizam kruti opkoljuje nas; to je žalostna oznaka našega izaratnoga naraštaja. Pritisak s jedne strane, a s druge odbijanje. U tom elementu živimo i mi svećenici, pa čutimo svu težinu teških tereta što nam pritišću grudi, to više, jer se od nas više očekiva, premda jedva dišemo. To je evo također razlog što nam se kadikad u dušu ušulja mrzli pesimizam te nam svojim ledenim dahom opaljuje krila idealnosti, pa postajemo slični onima, koj uopće ne imadu nikakvih ideala. A to za nas nije časno ni pohvalno.

Treći povod našoj tmurnosti jesu neuspjesi, koje doživljujemo, razočaranja, koja nas izenađuju, nezahvalnosti i opakost, koju susrećemo. Koliko rada, koliko truda, zamozataje i iskrene dobrohotnosti i vruće ljubavi, a kad tamo sve uzalud, uzalud. Kao što je poljodjelac bezutješno rastužen kad mu prirodni elementi unište sve trude njegove, tako je i naša svećenička duša potištena kad vidimo kako malo ili ništa ploda donošaju

sva naša nastojanja, kako nas ostavljaju oni, koji su nam vjerni bili te nam postaju tuđinci ili čak neprijatelji, kako se naše riječi zabacuju i ruglu izvrgavaju, krivo tumače, svaki naš mig i naš kret osuđuje, samo da budemo vazda krivci i neprijatelji, koji rušimo mir . . .

Kad te svijet ne razumije ili što više, ne će da razumije te se pričinja kao da te ne shvaća, premda dobro razumije sve što govoriš. ali na prkos hoće da barem izvana pokaže svoje neshvaćanje te se hvasta svojim neznanjem, pa sakriva jednostavno oči da ne vidi, što mu pokazuješ, jer neće da vidi, da čuje . . .

Eto sve to ogorčava nam dane, čini nas žalosnima ili čak klonulima, jer ne znamo uzvinuti se više, uzdignuti pogled naš k zvijezdama! Jer sve događaje, sve radove i trudbe i trpljenja mjerimo mjerom običnih ljudi. A to je veoma pogrešno. Treba da život gledamo u drugom svijetlu te nas ništa ne uzmogne ni smutiti ni ožalostiti, ni iznenaditi, ni preplašiti. Treba nam više žara, više ognja, jer smo premrzli. Oganj ljubavi to je evo onaj lijek, koji će izliječiti sve naše nemoći i jade. Ispred njega će nestati crnoga pesimizma, raštrkat će se guste magle poplašit će se noćne sove — te će zasjati toplo sunce optimizma po kojem će nam se život prikazati vrijedan življenja, vrijedan borbe i trpljenja. On je krijepio svece i sve velike duše (Kemper: Mehr Freude, p. 124).

Krist govori: Ignem veni mittere in terram et quid volo nisi accendatur? Taj oganj on daje nama, hoće da u nas gori, da sažge i očisti svaku rđu, osusi svaku vlagu i razgrije udove ukočene. Kad nas dakle snađe klonulost — to je znak da se u nama ugasnuo oganj ili da se gasi. Nikada ne smijemo dopustiti, da ognjište naše duše bude bez svetoga ognja, da ostane sam pepeo, hladan i bez života. Taj sveti oganj, što ćemo ga upaliti na žaru Bozanskoga Srca, treba da gori neprestano u nama te nas grije, razvijetljuje i oživljava. On će nam dati krepost da sve podnesemo, dat će nam mudrost da sve shvatimo, dat će nam radost da sve primimo dragovoljno kako

nam dolazi te ne budemo kao djeca i slabići, već muževi čvrsti, koji sa smiješkom jednako gledaju u život kao i u smrt.

Gospodarske zadeve.

Orglarska šola.

(Vinko Vodopivec.)

Vsesplošno zanimanje je zbudilo vprašanje orglarske šole. Orglarska šola nam je tako potrebna kot vsakdanji kruh. V februarški in marčni številki »Zbornika« sta izšla o tej zadevi dva temeljita članka. Toda sedaj naj bi bilo konec besedi. Začnimo z delom! Zasučimo rokave in v jeseni bo orglarska šola — odprta.

Ustanovimo si tozadevno zadrugo in pošljimo takoj po poštni nakaznici g. D. Doktoriču*) vsak najmanj po sto lir; in sicer sto lir za sebe in sto lir za cerkev. Agitirajmo pa tudi pri županstvih, posojilnicah in premožnejših vernikih. Tudi druge škofije bi lahko pristopile. G. Doktoriča pa prosimo, naj glavnico zbere in plodonosno naloži, potem naj stopi v zvezo z ordinarijatom in pristojnimi oblastmi in ko bo glavnica dovolj velika naj skliče ustanovni občni zbor nove zadruge. Učnih moči je dovolj na razpolago, prostor za šolo in konvikt se tudi dobi, učencev ne bo manjkalo — torej zložimo zadostno glavnico in orglarska šola se odpre letošnjo jesen.

V to pomozi Bog in sreča junaška!

P. S. — »Zbornik« naj bi prinašal v vsaki številki na novo pristopivše člane »Orglarske zadruge«.

Orglarska šola.

Sobratu S-iču sem zelo hvaležen za njegove vzpodbujevalne vrstice v zadnjem »Zborniku«. Če bodo vsi sobratje tako prepričani o nujni potrebi orglarske šole, jo bomo v jeseni prav lahko

*) Naslov g. Davida Doktoriča: Gorizia, Corso Verdi 37/I.

odprli. Jaz za svojo osebo jo smatram danes za najpotrebnejšo ustanovo zraven tistih, ki jih že imamo. Treba je le denarja za začetek in zagotovilo od strani cerkvene oblasti, da bodo vse cerkve letno plačevale določen prispevek za vzdrževanje prostorov in odškodovanje učnih moči. Nabirajmo in plačajmo kolikor mogoče veliko deležev po 100 lir. Jaz se obvežem, da dam pred otvoritvijo petsto lir. Vivant sequentes! Doktorič.

Kratko poročilo o občnem zboru društva sv. Jožefa „Josephsverein“ s sedežem v Briksenu (Bressanone).

Kot ud gorenjega društva sem prejel poročila o občnem zboru l. 1926. in zgodovinski pregled društvenega delovanja tekom 50. let ter imenik članov. Ker se marsikdo zanima za to velevažno ustanovo, naj podam tukaj kratko poročilce:

1. Na izrednem občnem zboru dne 17. avgusta 1926 se je predložila med drugimi predmeti na dnevni red tudi prememba pravil, ki so se sprejele v sledeči obliki (v izvlečku):

1. Novih duhovnih udruženj se ne sprejema kot dosmrtnih udov.

2. Novi dosmrtnik (posamezen duhovnik) plača enkrat za vselej 140 lir.

3. Redni udje plačajo letno 17 lir. Po 10 letih postanejo dosmrtni udje.

4. Kdor je bil že kdaj ud društva, pa ni morda vsled vojne plačeval rednih letnih donoskov, temu se dovoli, da zaostalo članarino po stari tarifi plača do 31. dec. 1927 ter uživa kot dosmrtni ud vse privilegije. Tozadevno obvestilo dobi vsak prejšnji član.

5. Vsak ud ima pravico glasovanja na občnem zboru in pravico do 40-50% znižanja cen za stanarino v društvenih hišah.

6. Pristopnina se pošlje centrali.

7. Škofija z 10 (desetimi) udi ima svojega škofijskega zastopnika ali namestnika.

8. V šestih tednih po preteku občnega zbora volijo člani dotične škofije svojega zastopnika in ta imenuje svojega namestnika. Ako se to ne zgodi v gorenjem roku, pripadajo vse pravice osrednjemu odboru.

9. Občni zbor se sklicuje tako, da se naznani škofijskemu zastopniku vsaj 4 tedne

prej kraj, čas in dnevni red občnega zbora. (Glasuje se tudi s pooblastili).

10. V slučaju razpusta pripade vse društveno premoženje sv. Stolici, ki pod enako ali slično obliko uporabi premoženje v korist društvenih članov.

II. Društvo sv. Jožefa je nadnarodno. Svoje delovanje je začelo l. 1896 na pobudo duhovnika Filipa Čeha, ki je vsled oslabelosti iskal zdravja v naših krajih. Sestavil je pravila, ustanovil društvo in je vodil do 1897, ko je prepustil delo škofu Mahničju. Društvo nam nudi lepo zgodovino naših sobratov na Goriškem, ki so kot predsedniki ali delujoči člani silno prispevali k napredku te lepe in prekorsne organizacije. Lepo sliko socialnih delavcev za požrtvovalni duhovski stan nam nudijo vsi predsedniki društva, (Valussi, grof Coronini, Mahnič, Gabrijevčič, Wolf, Ziach). Če bi bili mi bolj čuječi, bi društvo še vedno imelo svoj sedež v naši pokrajini, kakor ga je imelo od l. 1882-1921. Vojska nam je tudi to odvzela. Sedež se je prenesel iz Gorice v Briksen!

III. V društvu je sedaj 2721 članov. Med temi je Goričanov 25, Trst 10; drugih naših ni. Društvo ima tri hiše: v Meranu, Iki in Gasteinu, ki je stala pol milijona lir in bila otvorjena l. 1925. Hišo v Gorici je društvo prodalo mestni občini za 115.000 lir in polovico vojne odškodnine. Društvo ima sedež še dolga približno 200.000 lir. Prihodnji občni zbor bo 15. sept. 1927. v Briksenu. Ker se je zbral jubilejni sklad, iz katerega se bodo podpirali revni in počitka potrebni sobratje, bi bilo dobro, da bi se tudi naši Slovenci in Hrvati bolj zanimali za to ustanovo.

Fr. Švara.

Nova zvonova v Podragi na Vipavskem.

Na povabilo čast. cerkv. predstojništva sem preizkusil nova podraška zvonova. Lepo, jasno nebo nad Gorico (dan sv. Elizabete zjutraj) me je speljalo na pot, da sem naletel na vreme, kakor se slabšega bi ne bil mogel zbiti. Kdor pozna Vipavsko dolino, ta ve, kaj se pravi hoditi ali se v odprtem vozu voziti po njej, ko lije curkoma dež, naletava sneg in vihra silna burja. K sreči je bil voz odprt le od št. Vida do Podrage. Pa če je to hudo na tleh, kaj še le v odprtem, visokem zvoniku! Zeblo je, a ne le mene, ampak tudi moje mlade domače pomaggače, da so nam

kmalu otrpni vsi udje. Burja je vihrala, skozi visoke line sipala na nas dež in za preizkuševanje zvonov smo mogli porabljeni le njene redne odmone. Pa vse to mi ni kalilo veselja in zadovoljnosti, da sem prišel vendar enkrat do zvonov, ki mi jih ni treba — kot skoraj povsod — samo grajati.

Zvonova je vtil zvonar Brighenti v Bolonji. Našla sta v zvoniku manjšega tovariša, ki ga je bil ulil ljubljanski Samassa udruženega dvema večjima tovarišema, katera je ugrabila vojna. Ime Samassa že pove, da so bili prejšnji zvonovi harmonično zvonilo; kajti v melodijah mnogo lepših melodičnih zvonil Samassa ni vlival ali pa zelo redkokdaj. Zvonovi so imeli lepe glasove in so bili tudi dobro uglašeni v malem trizvoku e¹, g¹, h¹. Malemu ostalemu v zvoniku je bilo torej treba dveh večjih tovarišev. Cerkv. predstojništvo se je odločilo za prejšnje glasove ter to naznanilo zvonarju.

Ali nova zvonova nista, žal, dobila glasov svojih prednikov (e¹ in g¹), ampak sta za pol glasu višja (eis¹ in gis¹). Kako naj si to tolmačimo?

Možno je dvoje: Ali sta glasova previsoko izpadla proti volji zvonarjevi, ker sta izdatno debelejša kakor zvonovi, navadni v naših krajih; ali pa nima zvonar zvenulje ali enoglasne piščalke uglašene po normalnem mednarodnem a¹ (870 treslajev v sekundi) kot je pri nas v navadi že od leta 1885 (ter ga je tudi Italija uradno sprejela), ampak po nekdanjem italijanskem a¹, ki je bil skoraj za pol glasu višji kot normalni a^{1*}).

To je najvažnejši nedostatek sedanjega podraškega zvonila, ki torej ni mali, ampak je zmanjšani trizvok.

Da sem določil udarne glasove, sem dal zvoniti posamno vsak zvon, pričeniši z velikim, poslušajoč v primerni daljavi, da me ni preveč motilo brenčanje. Ko zaslišim prve glasove, osupnem: čist, jasen glas, poln vsebine in mogočnega brenčanja! Njega utis na slušavca je podoben občutku na jeziku ob požirku finega istrskega refoška, ki so

*) In tega prav za prav ni niti kriv zvonar, ampak gospodje v patriarhovi palači v Benetkah, ki niso razumeli prav organizirati nabave novih zvonov — kot sem pisal v III. letniku »Zbornika«, št. 6 str. III. Žal, da so in bodo gospodje krivi še mnogih takih slučajev, kjer je ostal en zvon v zvoniku.

ga polna usta. Glas srednjega zvonu ni nič zaoštal. Pa tudi mali Samassov se je kazal še vrednega tovariša v glasovni kakovosti, žal, da sta se mu nova tovariša za pol glasu preveč približala. Kromatična piščalka je pa vendar našla, da je veliki zvon za $\frac{1}{16}$ glasu višji kot eis¹ in mali za $\frac{3}{16}$ nižji kot h¹.

V zvoniku me je čakalo drugo iznenadenje. Iznenadila me je nepričakovana velikost novih zvonov. Komur se je oko privadilo na velikost sedanjih laških zvonov, bi jima na pogled prisodil najmanj glasova dis¹ in fis¹. Zdaj sem vedel, odkod ona polnost glasov in mogočnost brenčanja: *zvonova imata debelo okrilje, spadata k težkemu težnemu sistemu*. To nam izpričujeta tudi njiju premera, debelost krila in njiju teži.

Zvon eis¹: premer 118 (106) cm*, debelost krila 9.3 (7.7) cm, teža 1070 (690) kg.

Zvon gis¹: premer 98 (88) cm, debelost krila 7.5 (6.2) cm, teža 631 (400) kg.

Temu razmerju odgovarja tudi trajnost brenčanja. Podraški eis¹ brenči circa 100 sekund, gis¹ circa 80 sekund — lahko-težni eis¹ circa 75 sekund, gis¹ circa 60 sekund.

Podkrilni alikvotni glas je brenčalnemu glasu čista spodnja oktava. Prva nadkrilna (mala) terca je pri vel. zvonu za $\frac{3}{16}$ glasu prenizka, pri srednjem pa za $\frac{3}{8}$ previsoka.

Oblika zvonov je srednja, ne predolga, ne preširoka; navpična višina znaša namreč $\frac{4}{5}$ premera. Ostali mali Samassov zvon je širje oblike, ker ne znaša njegova navpična višina niti $\frac{3}{4}$ premera. Tudi je gorenja ploskev avbe tega zvonu skoraj vodoravna, dočim je pri novih zvonovih nekoliko izbočena.

Liv je na zunanji strani lep, znotraj sta pa zvonova na nekem mestu piljena. Zdi se, da ni bila površina jedra dovolj natančno izdelana ter se je vsled nezadostnega posušenja ali nepravilnega izrezavanja ilovnatega kalupa kaj vtisnila, katera udrtnina se je pri livu napolnila z zvonovino. Če tudi piljenje te zvonovine glasu ne škodi, kvari pa lepoto liva.

Montiranje pa ni hvalevredno. Podaljška kembeljev sta najmanj za $\frac{1}{3}$ prekratka. V avbo vlti polkrožek, kot ga vidimo v ročnih zvončkih, je preveč zastarela in nepraktična obesilna oblika. Da je okoli polkrožka in ušesa kemblja namestu močnega usnjatega jermena večkrat ovita za me-

zinec na roki debela vrv, se ne da odobravati; vrv je podvržena vremenskim izpremembam. V mokroti se vrv skrči, v suši zdaljša in vsled tega kembelj viša in nižja. Pod gorenjimi ovitki vrvi podložena usnjata krpa varuje sicer vrv, da se za nekaj časa ob polkrožek ne guli, ali to bo trajalo le malo časa, ker je trenje ob polkrožku preobširno in preizdatno, kar vrhu tega silno zavira kembelj v lahkem nihanju in zadostno krepkem udarjanju ob zvon.

Zvonova sta obešena na jarma (osi zobate) in podporja svojih prednikov.

Gori kot najvažnejši nedostatek navedena previsoka intonacija novih dveh zvonov se da sčasoma popraviti, da se mali zvon h¹ prelije pol glasu nižje v ais¹. Potem nastane soglasje eis¹, gis¹, ais¹. To soglasje zvonoslovci najbolj hvalejo za triglasna zvonila. Ali pa, če bo več denarja na razpolago, se prelije namestu v ais¹ v večji zvon kot sta nova, v cis¹. To soglasje cis¹, eis¹, gis¹ ni sicer kot harmonično priporočljivo, a ni mogoče se mu izogniti, če se želi imeti večji zvon kakor sta sedanja nova.

Na vsak način pa só Podražani z novima zvonovoma lahko zadovoljni, ker so dobili ž njima prav dobro podlago za izpopolnjenje lepega zvonila, kakor se ž njim marsikatera župnija ne bo mogla ponašati.

Iv. M—a.

Razgled po svetu.

Krščanska pomlad v Ameriki.

Predsednik Združenih držav Coolidge je pred kratkim v javnem govoru poudaril, da je najvišja nujnost za Ameriko ta, da goji duhovne in verske vrednote, „zakaj orjaški mehanični industrijalizem še posebno suši duše“. Toda v deželi dolarjev bujno cvete krščanski idealizem. Posebno skrb obračajo ameriški katoličani na tisk. V Čikagu je „tiskovni mesec“ 1927 prinesel Katoliškemu tiskovnemu društvu 5941 novih članov. Mogočno se je razmahnilo katoliško šolstvo, ki uči in vzgaja preko 2,200.000 otrok. To so granitne podlage ameriškega katolicizma: verska šola in mogočen tisk.

Sadovi nacijonalizma.

Revija „Schönere Zukunft“ poroča, da so poljski škofje povabili nemške katoliške

*) Števila v oklepajih so za zvonove lahkega težnega sistema.

organizacije v poljski republiki — nemška manjšina šteje nad 1 milijon ljudi, — naj vstopijo v katoliško ligo, ki je posnetek Katoliške akcije. Verband der deutschen Katholiken in Polen se je odzval vabilu in je pri pogajanjih stavil vodstvu Katoliške lige dva pogoja: 1. Katoliška nemška organizacija ohrani avtonomijo. 2. Verband der deutschen Katholiken bo ohranil v pravih tudi namen, braniti in gojiti nemške narodne vrednote, in bo to tudi dejansko vršil. Vodstvo Katoliške lige je pa zahtevalo, da se nemške organizacije brezpogojno zlijejo s poljskimi in da se pokorijo ukazom vrhovnega vodstva. Narodno vprašanje pa ne spada v okvir Katoliške akcije. „Verband der d. Katholiken“ je na to sklenil, da bo še nadalje ohranil popolno neodvisnost, ker Katoliška liga ne nudi jamstev, da bi nemški katoličani mogli ostati zvesti svojemu narodu in vršiti svoje delo po vesti. Nemški katoliški svet ta sklep soglasno odobrava. Sklep poljske kat. akcije očitno nasprotuje kat. veri, ki je za vse narode, ter papeževim navodilom.

Katoliška kultura na Kitajskem.

Francoski novinar Jules Sauerwein poroča o obisku pri znanem boljševiskem poglavarju Radeku, ki vodi zdaj takozvano „Kitajsko vseučilišče“, to je zavod za boljševisko propagando med žoltim plemenom. Med drugim piše: Radek mi je pokazal vrsto starih knjig v razkošni vezavi iz rjavega safijana. „To“, je dejal, „so dela vaših jezuitov 17. stoletja na Kitajskem. Stokrat presegajo vse, kar so moderni učenjaki napisali o duševni strukturi kitajske kulture. Pri njih je najti globoko umevanje kitajske duše, ki ga ni nihče več dosegel“.

Pisec pripominja, da je to pač naravno, ker katoliški misijonarji z vso ljubeznijo iščejo dušo, vso osebnost človekovo, medtem ko učenjaki gredo le do intelekta.

zglede iz domače verske zgodovine. Da je pisatelj pravo zadel, bo pokazal mesec maj. Cena 8 lir za vezan izvod ni visoka. T.

Zrna. - Prosvetne tekme za l. 1927.

Prosvetna zveza v Gorici je izdala lično knjižico, ki nosi naslov „Zrna“. To so res zlata zrna! Knjižica ima tri dele. V načelno vzgojnem delu pojasnjuje knjižica temeljna vprašanja o bivanju božjem in prinaša dokaze, da Boga izpričuje vsa narava, ter da ga razločno in odločno razglaša naša vest. Koncem vsakega poglavja je vrsta vprašanj, na primer: Ali je med Slovenci v Italiji pravda o Bogu? Na katere razloge se najčesteje sklicujejo brezverci? Kakšna je o Bogu misel večine človeštva? Kateri pojavi pričajo za Boga? — Verujem, da bodo tisti mladeniči, ki bodo te nauke temeljito predelali, in vase sprejeli, zrastli v prave aktivne katoličane. Ko utrdi pisatelj temeljna vprašanja, preide na življensko prakso: „Življenje Boga in za Boga — ljubezen do bližnjega — vodilna misel krščanskega življenja: kako lepo je, če je srce trdno!“

Na kratko, a jasno in določno so postavljeni vzori krščanske družine — vzorno razmerje med fantom in dekletom — ljubezni do naroda. Ta prvi del Zrn je vsebinsko silno bogat, kakor poln klas zlatega zrnja. Žal, da je na nekaterih mestih vsebina preveč zgoščena, tako da je naši fantje brez temeljite razlage ne bodo mogli zajeti. Drugi del knjižice je pa lažji; obsega pet življenjepisnih osnutkov in sicer Prešerna, Slomška, Gregorčiča S., Mahničiča in Kreka. Tretji del obravnava par organizatoričnih vprašanj. — Prosvetna zveza je dala narodu res klena zrna. Naj navedemo tu sodbo moža, ki je pač v prvih vrstah slovenskih katoličanov: Franc Terseglav pravi, da so „Zrna“ znak velikega duhovnega napredovanja, ki se vrši v krščanskem gibanju med Slovenci.

J. K.

Književnost.

»Marija v senci naših dni«.

Izšle so nove Šmarnice izpod peresa sobr. Stanokota Staniča. Domače so, krepko pisane, polne vsebine in prav napeto pisane. Posebno lepi so

Zapiski.

Ko bom pobiral listke.

V moji fari je bilo lani 15 Mohorjanov. Vprašal sem več mož, zakaj niso naročeni na knjige Mohorjeve družbe. Saj bi naro-

čili, ko bi jih kdo vprašal. — A saj sem oznanil v cerkvi! — Ja, to pa pozabimo, da bi posebej šli se zapisat! — Videl sem, da bo treba na nov način začeti. Oznanil sem v cerkvi: Dva fanta, Janez in France, bosta jutri hodila vpisovat člane za Mohorjevo družbo. Kdor more, naj plača udnino zdaj, drugi pa bodo jeseni. Prinesla sta mi 45 članov, kuracija pa šteje 92 števil. Po veliki noči bom napravil še en poskus: ko bom pobiral listke, bom v vseh hišah, kjer še zdaj niso naročeni, podrezal, ali bi ne hoteli prejeti pet dobrih knjig. Vem, da bom še 10 udov dobil. Če bomo vsi sobratje solidarno tako napravili, bo Mohorjeva družba šla kvišku v naše veselje in čast božjo! Vsaka duhovnika naj v poslednji nabere le še 10 udov — to je 2000 novih Mohorjanov!

Av.

Spomini.

Naš mladostni msgr. in dekan tolminski Ivan Rojec je dne 12. marca 1927. slavil svoj 33 letni prihod v Bilje. Našel je tam obširno polje svoji vsestranski delavnosti. Ustanovil je „Posojilnico“, ki je še danes središče vsega kršč. združnega delovanja v Biljah. — Z par možmi je ustanovil združno opekarno, ki bi v danih razmerah bila postala matica kršč. socialnega delavstva na Goriškem, ako ne bi posegle vmes druge sile.

Iz Rojec je msgr. Rojec razvil vsestransko delovanje: versko, kulturno in politično. — Kjerkoli je bilo potreba spovednika, govornika, tja si klical g. Rojca, evo ga, pripravljenega za vsako delo, za vsak boj. — Bilje ga imajo še sedaj v najboljšem spominu.

Dne 12. marca 1907. je zapustil Bilje in kot župnik prišel v Miren. Tu je našel zmiselnosti za združno delo. Poleg duhovne obnovitve, ki mu je bila vodilna misel življenja, je spoznal, da treba delavcu tudi vsakdanjega kruha. Zato je bila njegova prva skrb, poskrbeti revnim kruha. Ustanovil je „Čevljarsko zadrugo“, ki je sedaj edina naša združna industrija. Zavod je danes življenske važnosti za stotine družin v Mirnu, a obenem našemu združništvu v ponos, ker se izdelkov „Čevljarske zadruge“ poslužuje večina našega občinstva in celo italijanska vojaška uprava.

Sobrat Rojec je vsled svojega vsestranskega požrtvovalnega dela imel toliko zupanja v goriški okolici, da je bil proti vsem oficijelnim kandidatom izbran z ogromno večino za deželnega poslanca.

Da bi milostljivi Bog ohranil tega še tako mladostnega požrtvovalnega delavca, iskreno želi celokupni Zbor.

»Naš glas«.

Pod tem naslovom je začel v Trstu izhajati mesečnik, ki hoče postati »družinski list za primorske Slovence«. Na čelo lista je uredništvo postavilo novelo »Matej in Matilda«, ki opisuje »zgodbo bančnega uradnika Mateja Pernuša, ki je zabodel svojo ljubico Matildo v postelji kraj njenega ločenega moža, trgovca Maksa«. Ta povest je do skrajnosti lascivna; na njenem dnu je nauk o takozvani »svobodni ljubezni«, o prostem zakonolomstvu. Ni torej samo drzki način opisovanja nenraven, ampak tudi idejna tendenca spisa. In ta povest je vodilni motiv lista »Naš glas«. — Kdo je za ta list dejansko odgovoren? Izdajajo ga kulturne organizacije okoli »Edinosti«. Poslanec Wilfan, čigar list »Edinost« daje »Našemu glasu« vso moralno oporo, je za to svinjsko slovestvo odgovoren in z njim njegova organizacija. To velja zapomniti v času, ko vidimo, da se pod znakom edinosti perfidno širi pornografija med ljudstvo. Vigilamus.

Iz Misijonske zveze.

Prispele so sprejemnice Družbe za širjenje vere in za dejanje sv. Detinstva. Naročite jih pri podpisnem. Še najbolje bo pa, če jih o priliki kar sami pridete iskat, ker boste sicer morali radi moje zaposlenosti predolgo čakati na pošiljatev. Sprejemnice so brezplačne, pa se smejo deliti le za ude omenjenih družb. Na Misijonsko družbo duhovnikov so nekateri dekanati popolnoma pozabili. Preč. gg. dekani naj bi blagovolili o priliki dekanijskih konferenc pobirati članarino.

V prvi polovici julija bomo imeli misijonsko zborovanje. Takrat bomo morali zopet poživiti našo gorečnost za misijonsko delo. Pogovorili se bomo tudi o tem, kako bi najbolje obhajali predzadnjo nedeljo v oktobru od sv. Stolice zaukazani misijonski dan. Bodimo posebno goreči zlasti pri tistih opravilih, ki neposredno služijo kraljestvu božjemu.

Ivan Rešič.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Članarino za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda blagovolite pošiljati na naslov: Ivan Rešiči, duhoven, Gorica, Via Molino št. 9. V ta namen se lahko poslužite položnice Apóstolato della preghiera, Gorizia, Via Torrente e Molino 11/1658.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda se bomo morali nekoliko več zanimati, kajti delo za zedinjenje cerkva smatra sama sv. Stolica za eno najbolj perečih vprašanj in nalog katoliškega sveta. O tem delu se bomo natančneje pogovorili na misijonskem zborovanju duhovnikov, ki bo najbrž v mesecu juliju. Za enkrat naročite se na mesečnik »Kraljestvo božje«, ki je glasnik te verske družbe. Poverjeništvu za nas je prevzela Katoliška knjigarna v Gorici; list stane 7 L letno.

Vabilo

k OBČNEMU ZBORU

Zadruga po vojni poškodovanih cerkva goriške nadškofije, ki se bo vršil v Gorici v knezondškofijskem dvorcu dne 28. aprila 1927 ob 10. uri s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje zapisnikov zadnjega občnega zbora in sej.
3. Stališče zadruga napram »Zvezi delavskih in produktivnih zadrug«.
4. Stališče zadrug proti lastnim dolžnikom.
5. Likvidacija zadruga in imenovanje likvidatorja.
6. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se bo vršil nov občni zbor pol ure kasneje z istim sporedom, ne oziraje se na število udeležencev.

NACELSTVO.

Ko sem bral februarski »Zbornik« ...

1. Častimo apostola edinstva! — Izvrstna misel, da ste ponatisnili. O Grivčevi knjigi, iz katere ste vzeli, posebej par vrstic!

2. »Vendar bodi Mahničju odpuščeno!« — Prišlo mi je na misel, da niti o Missiju niti o Mahničju še nimamo obširnejših življenjepisov. Štefajec Žef — če znam prav brati podpis Št. Ž. — je ta dva velika moža po profesorsko ozmerjal. Kdo jima bo napisal vsakemu debelo knjigo, kar smo jima dolžni? Za ti dve knjigi bi hotel še jaz nekaj žrtvovati. Ali ne bi

mogli kaj takega izdati vzajemno pri Mohorjevi?

3. Duhovnik in adoracija. — Ali bo letos evharistični shod za duhovnike? Ali kdo dela zanj?

4. Šivilja in nespodobna noša. — Naj bi izšlo še v »Čolničju« ali v »Straži«, da bi tudi šivilje mogle brati.

5. Imejmo odprte cerkve! — Treba ubogati.

6. Orglarska šola. — Začeti je treba. En pogumen in razumen mož v mestu mora v roke vzeti. Na zadnjem občnem zboru našega »Zbora« izvoljeni odbor za ustanovitev orglarske šole naj primernega moža pooblasti. Sto lir bi si tudi jaz pritrgal.

7. Pogodba s cerkovnikom. — Kako praktično! Morda bi J. D. prepis pogodbe poslal v »Zbornik«?

8. Črniška dek. konf. — Berejo knjigo »Walter, Der kath. Priester.« Ali so »Apostolskega dušnega pastirja« že prebrali? Hočem reči, da berimo najprej, kar imamo v lastnem jeziku. — Dr. B. je poročal o »Razš. sv. vere in sv. Pavla.« Sv. Pavla? Pač: Opus s. Petri Ap. pro clero indigeno.

9. Redde, quod debes! — Ker ste povedali stroške, bi bili dostavili še prejeme. Potem bi mi bolje vedeli, koliko moramo še zbrati. Ko sem to bral, ni bilo še nikakega poročila, kako ste se v Rimu postavili. Pozneje je stalo nekaj malega v »Čolničju«. Zakaj tako malo? Mladeničji, ki so se podpisovali, bi pa radi več izvedeli. Ali bi se ne dalo še dopolniti? Zakaj izpustiti krasno priliko, ko bi se dalo vlti v naših mladeničev srca nekoliko več ljubezni do sv. Cerkve, do sv. Očeta, do svetih idealov?

10. Posvetimo svoje delo! — Ali bi hoteli ta odstavek natisniti v več številkah? Deset mojih sitnosti — bo menda zadostovalo. Ne zamerite!

(Opomba urednika: Naj živi ljubezniva in konstruktivna kritika!)

JOSIPINA PODGORNIK
RESTAVRACIJA CENTRAL
v GORICI, CORSO VERDI 32
Se priporoča p. t. rojakom. — — —

Andrej Mavrič
Gorica, Gosposka ulica št. 3

Bogata izbira domačega in inozemskega sukna. — Velika izbira kožuhovin. Lastna krojačnica moških in ženskih oblek.

Naša zavarovalnica **L' Union**
se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

Moderna tvrdka
in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN
GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane cerkvene predmete, kakor: svečnike, svetiljke, kelihe, moštrance, srebrne in kovinaste itd. .... Popravljajo se že rabljeni predmeti s pozlačevanjem in posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.

JAKOB ŠULIGO
urar in zlatar

GORICA - Via Carducci 19 (Gosposka ulica)

Zaloga najboljših švicarskih ur „UNION“ in „ALPINA“.

Ljudsko petje v cerkvi.

80 nabožnih pesmi.

Zbral in sestavil Alojzij Filipič.

Cena L. 1.50.

K. T. D. v Gorici je izdalo sledeče knjige:

Ura češčenja v čast Najsvetejšega Zakramenta L. 0·50

Ura češčenja v čast Matere božje — — — L. 0·50

Ura češčenja v čast Srca Jezusovega — — — L. 0·50

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vsa potrebna kavarstvena predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES BIANCHI

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lesencev

v Gorici

ulica Morelli štev. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

Andrej Fiegl

Restavracija in gosara
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Katoliška tiskarna

Gorica - Vrh Placute 18

Ali vršite zanjo propagando?

GIUSEPPE MASSIG - Gorica - Corso Verdi štev. 18

ZALOGA TRANIN

Bogata izbira volnenega in svilenega blaga, sukna za gospode, perila, volne, žime, ter
Cene zmerne! kurjega in gosjega perja. Cene zmerne!